

BAB 10

PEMASYHURAN KEMERDEKAAN

Sinopsis

Merdeka yang ditakrifkan sebagai kebebasan dan usaha mendaulatkan nusa dan bangsa telah diperjuangkan oleh pelbagai pihak. Tarikh 31 Ogos 1957 menjadi detik bersejarah bagi negara kita. Rakyat berjuang untuk membebaskan negara daripada cengkaman kuasa asing. Bagi memastikan detik bersejarah pemasyhuran kemerdekaan ini diingati, pelbagai persediaan telah dibuat. Selain itu, kemerdekaan meninggalkan kesan yang penting untuk dihayati oleh generasi kini. Kita perlu menghayati pengorbanan, mempertahankan perpaduan dan nilai kesetiaan dengan tidak berbelah bahagi supaya negara kekal berdaulat.

Tunku Abdul Rahman mengumumkan sambutan Hari Merdeka melalui Radio Malaya.

Stadium Merdeka siap dibina.

8 JULAI 1957

21 OGOS 1957

Inti Pati Pembelajaran

1. Pengertian kemerdekaan.
2. Persediaan menyambut pemasyhuran kemerdekaan negara.
3. Detik pemasyhuran kemerdekaan negara.
4. Kesan kemerdekaan terhadap negara kita.
5. Prinsip kedaulatan Persekutuan Tanah Melayu.

Elemen Kewarganegaraan dan Nilai Sivik

1. Kepentingan jati diri dalam pengisian kemerdekaan negara.
2. Kebanggaan terhadap keunikan kemerdekaan negara kita.
3. Kepentingan mengekalkan kedaulatan negara.
4. Kepentingan bersyukur dengan nikmat kemerdekaan.

Kemahiran Pemikiran Sejarah

1. Memahami kronologi detik pemasyhuran kemerdekaan.
2. Meneroka bukti kesan kemerdekaan terhadap negara.
3. Membuat imaginasi persediaan menyambut kemerdekaan.
4. Membuat interpretasi pengertian kemerdekaan.
5. Membuat rasionalisasi tentang perlunya mempertahankan kedaulatan negara kita.

12:00 tengah malam
Pemasyhuran Kemerdekaan
di Padang Kelab Selangor.

- Perisytiharan Kemerdekaan di Stadium Merdeka.
- Istiadat Mengangkat Sumpah DYMM Yang di-Pertuan Agong, Perdana Menteri dan Jemaah Menteri.

30 OGOS 1957

31 OGOS 1957

10.1 Pengertian Kemerdekaan

Kemerdekaan negara pada 31 Ogos 1957 bersamaan dengan 5 Safar 1377 Hijrah merupakan peristiwa yang penuh pengertian bagi negara kita. Merdeka membawa erti bebas daripada sebarang cengkaman kuasa asing. Merdeka juga bererti bebas menentukan pemerintahan dan hala tuju negara. Kemerdekaan yang diperjuangkan merupakan rentetan perjuangan yang panjang. Banyak takrif merdeka yang boleh diteliti dan diambil iktibar supaya generasi kini dan akan datang terus menjiwai dan mempertahankan kemerdekaan.

Takrif kemerdekaan menurut *Kamus Dewan* ialah bebas daripada penjajahan, kurungan atau naungan. Negara yang merdeka juga bermakna negara yang berdaulat, iaitu mempunyai kuasa tertinggi. Beberapa tokoh telah memberikan takrif kemerdekaan, antaranya termasuklah Sayyid Jamal al-Din al-Afghani, Rashid Rida, Mahatma Gandhi, Nelson Mandela, Soekarno, Tunku Abdul Rahman, Tun Temenggong Jugah anak Barieng, Tun Fuad Stephens dan Tun Dr. Mahathir Mohamad.

Menurut Sayyid Jamal al-Din al-Afghani, perjuangan bagi menghadapi penjajah hendaklah disertai semangat kebangsaan (jinsiyyah) dan cinta akan tanah air yang merdeka (wataniiyyah). Beliau yakin, rakyat perlu membebaskan diri daripada pencerobohan pihak luar dengan bersatu padu bagi mempertahankan maruah diri, bangsa, agama dan negara.

Sumber: Azman Md Zain dan Mahyuddin Abu Bakar. "Pemikiran Politik Sayyid Jamal al-Din al-Afghani Mengenai Konsep Pembinaan Peradaban Ummah & Respons Masyarakat Terhadapnya" dlm. *MALIM: Jurnal Pengajian Umum Asia Tenggara*, 8, 2007.

Menurut Rashid Rida, kedaulatan dan kekuatan sesebuah negara adalah untuk membebaskan diri daripada penjajah Barat. Baginya, kedaulatan sesebuah negara adalah dengan menghidupkan sistem khalifah dan menghapuskan ikatan perkauman.

Sumber: Siti Nurul Izza Hashim dan Emy Azziaty Rozali. "The Struggle of Rashid Rida in Pan-Islamism Movement" dlm. *International Journal of West Asian Studies: Jurnal Antarabangsa Kajian Asia Barat*, 5 (1), 2013.

Mahatma Gandhi mengatakan bahawa kemerdekaan perlu merangkumi politik, ekonomi dan moral. Setiap negara berhak menguruskan sendiri negaranya, walaupun sukar supaya setiap komuniti hidup dalam harmoni.

Sumber: *The Mind of Mahatma Gandhi*, 1969 dlm. <https://www.gandhiheritageportal.org>. Dicapai pada 2 Ogos 2019.

Nelson Mandela berpendapat bahawa kebebasan bukan hanya satu pertempuran untuk melawan satu kumpulan atau warna kulit, tetapi satu pertempuran terhadap sebuah sistem yang menindas. Kebebasan boleh dicapai melalui politik, bebas daripada perhambaan, kemiskinan dan penderitaan. Seluruh rakyat perlulah bersatu dalam satu negara menuju masa depan.

Sumber: Nelson Mandela, 1994. *Long Walk to Freedom*. Diterjemahkan oleh Alina Abdullah. Selangor: IBDE Ilham Sdn. Bhd.

Sayyid Jamal al-Din al-Afghani dan Rashid Rida merupakan tokoh gerakan Pan-Islamisme di Mesir.

Mahatma Gandhi, tokoh pejuang kemerdekaan India. Beliau juga memperjuangkan pembebasan rakyat India daripada belenggu kemiskinan dan penindasan kasta.

Nelson Rolihlahla Mandela ialah tokoh pejuang kemanusiaan yang membebaskan rakyat Afrika daripada penindasan dasar apartheid di Afrika Selatan.

Menurut Soekarno, Presiden Indonesia, kemerdekaan bererti bebas selama-lamanya. Kebebasan ini merangkumi kebebasan untuk berfikir, bertindak daripada politik penindasan dan rejim autokratik. Pandirlah sesuatu bangsa penjajah jika berfikir bangsa yang dijajah itu akan terus didominasi oleh mereka. Rakyat yang dijajah akan menganggap hilangnya dominasi asing sebagai satu pembebasan. Kemerdekaan akan membentuk masyarakat baharu yang demokratik tanpa kelas dan kasta.

Sumber: Cindy Adams, 2007. Bung Karno Penyambung Lidah Rakyat Indonesia. Jakarta: Yayasan Bung Karno. <https://www.docdroid.net/1ZxF4sr/bung-karno-penyambung-lidah-rakyat.pdf>. Dicapai pada 28 Ogos 2019.

Menurut Tunku Abdul Rahman, Perdana Menteri Malaysia yang pertama, kemerdekaan ibarat tempat perhentian dalam perjalanan yang jauh bagi mewujudkan sebuah negara baharu yang berdaulat. Rakyat perlu berkhidmat untuk negara yang baharu, berusaha dengan tenaga dan fikiran bagi mencipta satu bangsa baharu dengan cita-cita keadilan dan kebebasan.

Sumber: Ibrahim Mahmood, 1981. *Sejarah Perjuangan Bangsa Melayu*. Kuala Lumpur: Postaka Antara.

Menurut Tun Temenggong Jugah anak Barieng, pemimpin Parti PESAKA, melalui kemerdekaan, keselamatan negeri akan lebih terjamin dan menjadi lebih kuat. Penduduk peribumi Sarawak sanggup berkorban demi mempertahankan negara. Di samping itu, dengan kemerdekaan ini kita dapat mengatasi ancaman komunis.

Sumber: Vinson H. Sutlive Jr., 1992. *Tun Jugah of Sarawak Colonialism and Iban Response*. Kuala Lumpur: Fajar Bakti Sdn. Bhd.

Menurut Tun Fuad Stephens, Ketua Menteri Sabah yang pertama, melalui kemerdekaan, keselamatan sosial Borneo Utara dan penduduk peribumi serta generasi selepasnya akan lebih terjamin. Usaha pembangunan yang pesat berlaku di Persekutuan Tanah Melayu mampu menaikkan semangat baharu masyarakat.

Sumber: P.J. Granville-Edge, 1999. *The Sabahans: The Life and Death of Tun Fuad Stephens*. Kuala Lumpur: Caxton Printing Sdn. Bhd.

Menurut Tun Dr. Mahathir Mohamad, Perdana Menteri Malaysia, merdeka bukan sekadar bebas daripada cengkaman kuasa dan minda penjajah. Merdeka juga bermaksud menghayati semangat jiwa merdeka dengan menyayangi negara sepenuh hati dan sanggup berkorban untuk negara ini dengan apa-apa cara sekalipun.

Sumber: Teks Ucapan Hari Merdeka 2018 dlm. www.pmo.gov.my. Dicapai pada 13 Julai 2019.

Kemerdekaan memberikan hak untuk rakyat menentukan sendiri bentuk dan hala tuju negara tanpa pengaruh kuasa luar. Penghayatan terhadap erti merdeka menuntut rakyat mengenali sejarah negara. Hal ini penting bagi kita untuk mengukuhkan jati diri terutama bagi mengisi kemerdekaan ini.

10.2 Persediaan Menyambut Pemasyhuran Kemerdekaan Negara

Kemerdekaan sememangnya dinantikan oleh seluruh rakyat di negara kita. Bagi memastikan detik ini bermakna kepada negara dan rakyat, maka beberapa persediaan diatur pada peringkat Persekutuan dan negeri. Persediaan ini dibuat melalui penubuhan jawatankuasa persediaan fizikal dan sambutan. Turut diatur ialah upacara sambutan kemerdekaan di setiap negeri. Namun begitu, tumpuan upacara adalah di Padang Kelab Selangor dan Stadium Merdeka. Pada 8 Julai 1957, Tunku Abdul Rahman selaku Ketua Menteri Persekutuan Tanah Melayu telah berucap dalam Radio Malaya menyeru seluruh rakyat meraikan Hari Kemerdekaan dengan meriah supaya kekal dalam sejarah negara. Pada 3 Ogos 1957, jam 7:33 pagi, Dato' Abdul Razak Hussein memaklumkan rakyat menerusi Radio Malaya tentang atur cara sambutan kemerdekaan terutama pada tarikh 31 Ogos 1957.

Jawatankuasa Persediaan Fizikal

Sebagai sebuah negara yang akan memperoleh kemerdekaan, penonjolan identiti negara perlu diberikan perhatian oleh jawatankuasa ini. Prasarana fizikal yang disediakan antaranya termasuklah pembinaan sebuah stadium untuk memperingati kemerdekaan dan istana untuk Yang di-Pertuan Agong.

Peletakan batu asas Stadium Merdeka dan upacara perasmian pada 30 Ogos 1957.

Sumber: Arkib Negara Malaysia.

Tunku Abdul Rahman mencadangkan sebuah lagu rasmi kebangsaan dicipta bagi diperdengarkan semasa upacara Perisytiharan Kemerdekaan pada 31 Ogos 1957. Sebuah Jawatankuasa Pemilihan Lagu Kebangsaan dibentuk dengan dipengerusikan oleh Tunku Abdul Rahman dan dibantu oleh Yaacob Abdul Latiff (Pengarah Jabatan Penerangan). Lagu *Negaraku* dicipta sebagai lagu kebangsaan negara. Lagu ini berasal daripada lagu *Terang Bulan*, lagu negeri Perak yang liriknya ditulis oleh Saiful Bahari.

Di samping itu, penggunaan bendera Persekutuan Tanah Melayu yang telah sedia ada akan dijadikan bendera kebangsaan. Reka bentuk bendera dicipta oleh Mohamed Hamzah, kakitangan Jabatan Kerja Raya Negeri Johor. Bendera Persekutuan mula dikibarkan dengan rasminya pada 26 Mei 1950 di Istana Sultan Selangor.

Lambang Negara.

Penggunaan Jata Negara diperkenankan oleh Raja-raja Melayu pada 30 Mei 1957.

Kementerian Pertanian pula meninjau pendapat rakyat untuk menentukan bunga yang sesuai sebagai bunga kebangsaan. Bunga raya dipilih oleh Tunku Abdul Rahman sebagai bunga kebangsaan.

Stadium Merdeka yang direka bentuk oleh S. E. Jewkes mengambil masa selama enam bulan untuk disiapkan dan mempunyai 22 ribu tempat duduk serta 3000 daripadanya tempat duduk berbumbung. Stadium ini menelan belanja 2.5 juta ringgit. Stadium ini siap dibina pada 21 Ogos 1957.

Jawatankuasa Sambutan

Jawatankuasa ini berperanan untuk memeriahkan sambutan pada peringkat ibu kota dan negeri. Bangunan di sekitar bandar, jalan raya dan Padang Kelab Selangor dihiasi lampu. Sebanyak 75 ribu bendera Persekutuan Tanah Melayu turut ditempah khas dari kilang kain di Jepun dan dibawa dengan kapal laut.

SPECIAL CEREMONIAL UNIFORMS FOR MINISTERS

Pakaian seragam menteri yang akan digunakan pada hari merdeka - *Malay Mail*, 30 Julai 1957.

Sumber: Samsiah Muhammad (ed.), 2007. *Citra Merdeka 1957-2007*. Kuala Lumpur: Arkib Negara Malaysia dan Utusan Publication & Distributors Sdn. Bhd.

Pintu-pintu gerbang dibina dan dihiasi dengan sinaran lampu yang berwarna-warni.

Menteri dan pegawai tinggi kerajaan disediakan pakaian khas ilham Tunku Abdul Rahman sendiri. Sejenis pakaian dari negeri Kedah, iaitu "baju muskat" diubah suai lengkap dengan seluar satin hitam dan bersongket, bersamping dan tengkolok yang direka untuk menteri.

Kerajaan menganjurkan kursus khas berkaitan dengan protokol yang diikuti oleh sebanyak 300 orang pegawai kerajaan selama tiga hari. Mereka bertindak sebagai pegawai penerangan dan pegawai pengiring tetamu serta pegawai jemputan luar negara.

Selain itu, semua pegawai dan kakitangan kerajaan diberikan gaji seminggu lebih awal untuk memberikan peluang menyambut kemerdekaan. Sambutan kemerdekaan dinantikan oleh rakyat sehinggakan semua tiket Keretapi Tanah Melayu di pantai timur habis ditempah. Begitu juga dengan tiket bas. Semua pihak pada peringkat pusat mahupun negeri memberikan kerjasama dan bersatu hati untuk menjayakan hari merdeka.

Persiapan dan Sambutan Peringkat Negeri.

Bagi memastikan sambutan kemerdekaan negara berjalan dengan lancarnya, beberapa jawatankuasa diwujudkan seperti yang berikut:

- Jawatankuasa Pusat Perayaan Merdeka dipengerusikan oleh Tunku Abdul Rahman.
- Jawatankuasa Kerja Pusat Merdeka diketuai oleh Dato' Abdul Razak Hussein.
- Jawatankuasa Perayaan Ibu Kota Persekutuan pula dipengerusikan oleh H.S. Lee.
- Jawatankuasa Derma Perayaan Kemerdekaan ditubuhkan bagi mengutip derma membantu perbelanjaan sambutan merdeka.

Dengan menggunakan pelbagai sumber, bandingkan maksud bendera Persekutuan Tanah Melayu 1957 dengan Jalur Gemilang.

Detik Pemasyhuran Kemerdekaan Negara

Upacara sambutan pemasyhuran kemerdekaan negara merupakan detik bersejarah yang dinantikan setelah melalui perjalanan yang panjang menuju kemerdekaan. Permulaan sambutan diraikan pada malam 30 Ogos 1957 di Padang Kelab Selangor.

Menjelang tengah malam 30 Ogos 1957, jalan sekitar bandar Kuala Lumpur dipenuhi kenderaan. Jalan sesak dengan kereta, bas, beca, basikal serta pejalan kaki menuju ke Padang Kelab Selangor. Suasana malam penuh meriah diterangi lampu hiasan dan kedai dibuka sehingga larut malam.

Bendera Union Jack diturunkan.

Bendera Persekutuan Tanah Melayu dinaikkan.

Wakil Parti Perikatan dari Persekutuan Tanah Melayu dan Singapura berpakaian baju Melayu hitam diketuai oleh Sardon Jubir mengambil tempat duduk.

Semua lampu di padang dan di sekelilingnya dipadamkan sehingga seluruh kawasan menjadi gelap gelita.

10:00 malam

10:30 malam

11:58 malam

12:00 tengah malam

Sebanyak 300 orang pemuda membentuk perbarisan kehormat mengambil tempat di tengah padang menghadap Jalan Raja (menara jam). Perbarisan ini diketuai oleh Ismail Bontak.

Lampu dipasang semula apabila jam besar berbunyi menandakan detik 12:00 tengah malam dan diikuti dengan laungan "Merdeka" oleh orang ramai. Kemudian, Tunku Abdul Rahman dibawa ke hadapan pentas menghadap ketiga-tiga tiang bendera.

Seterusnya, bendera Union Jack mula diturunkan oleh Tahir Abdul Majid dengan diiringi lagu *God Save The Queen* yang dimainkan sebagai tanda berakhirnya pentadbiran British di Tanah Melayu. Bendera Union Jack diturunkan dan disambut dengan tepukan dan laungan "Merdeka".

Bendera Persekutuan Tanah Melayu kemudian dinaikkan dengan diiringi lagu *Negaraku* yang diperdengarkan buat kali pertama kepada umum pada malam bersejarah itu. Sorakan "Merdeka" dilaungkan sebanyak tujuh kali. Tunku Abdul Rahman memberikan tabik hormat semasa bendera Persekutuan Tanah Melayu dinaikkan.

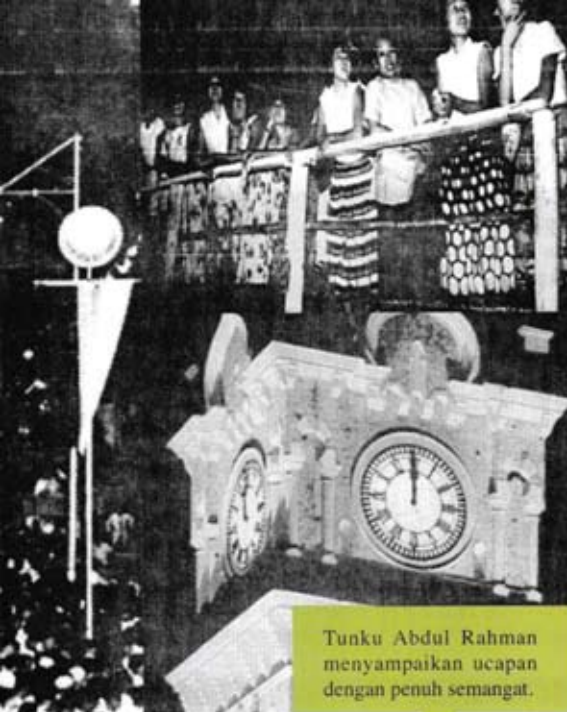

Memorial Tunku Abdul Rahman dibina untuk memamerkan pelbagai bahan berkaitan dengan Tunku Abdul Rahman.

Sumber: Pusat Maklumat Utusan dan Unit Foto Utusan Melayu (M) Bhd.

Detik Pengisytiharan Kemerdekaan.

Tunku Abdul Rahman menyampaikan ucapan dengan penuh semangat.

Pertunjukan bunga api pada malam merdeka yang dihidiahkan oleh kerajaan Jepun.

Majlis diakhiri dengan bacaan doa selamat oleh Tuan Haji Massood Hayati.

12:10 tengah malam

12:25 tengah malam

12:55 tengah malam

Tunku Abdul Rahman menerima tabik hormat dan memeriksa perbarisan perwakilan negeri. Beliau kemudiannya mengambil tempat di atas pentas. Pasukan Pemuda Perikatan seramai 24 orang yang diketuai oleh Abdul Majid Othman tampil membawa dulang berisi rantai emas yang tergantung padanya sebutir Pingat Emas. Pingat ini berukir peta Semenanjung Tanah Melayu serta gambar Tunku Abdul Rahman di dalam peta itu. Di tepi bulatan peta, ditulis perkataan "Bapa Kemerdekaan Tanah Air", gelaran yang diberikan kepada Tunku Abdul Rahman. Rantai emas dikalungkan oleh Surdon Jubir ke leher Tunku Abdul Rahman diikuti dengan laungan "Bapa Kemerdekaan Tanah Air" sebanyak tiga kali.

Cenderamata yang diberikan oleh negara luar dan negara Komanwel kepada Yang di-Pertuan Agong bersempena dengan kemerdekaan negara pada tahun 1957.

Sumber: Samsiah Muhammad (ed.), 2007. *Citra Merdeka 1957-2007*. Kuala Lumpur: Arkib Negara Malaysia dan Utusan Publication & Distributors Sdn. Bhd.

Gelaran Bapa Kemerdekaan Tanah Air yang diberikan kepada Tunku Abdul Rahman merupakan satu tindakan yang tepat. Utlaskan pernyataan ini.

Peristiwa Bersejarah di Stadium Merdeka

Pada pagi 31 Ogos 1957, di Stadium Merdeka, Kuala Lumpur, upacara sambutan kemerdekaan diadakan dengan gemilang. Perarakan barisan pasukan tentera dan orang ramai dianggarkan berjumlah 20 ribu orang membanjiri stadium. Mereka datang seawal pukul 6:00 pagi. Walaupun hujan turun pada awalnya, mereka tidak berganjak menantikan saat yang menggembirakan. Di atas pentas, kelihatan Raja-raja Melayu dan wakil Queen Elizabeth II, iaitu Duke of Gloucester serta beberapa pegawai tinggi British dipayungi oleh biduanda.

Tunku Abdul Rahman tiba di pekarangan stadium dan disusuli dengan ketibaan Raja-raja Melayu, Yang di-Pertuan Agong dan Permaisuri serta Duke dan Duchess of Gloucester. Kedengaran bunyi nafiri pada setiap kali pembesar negara tiba.

Duke of Gloucester yang mewakili kerajaan British telah memberikan ucapan dan menyerahkan Surat Perlembagaan Serahan Kuasa kepada Tunku Abdul Rahman. Kemudian nafiri dimainkan.

Tunku Abdul Rahman membaca Pemasyhuran Kemerdekaan bagi mengisytiharkan bahawa Persekutuan Tanah Melayu mencapai kemerdekaan dan kedaulatan.

8:15 pagi

Dengan tangan di udara, Tunku Abdul Rahman melaungkan “MERDEKA” sebanyak tujuh kali dengan gemanya dan disahut oleh para hadirin yang terdiri daripada pelbagai bangsa.

Kemudian, disusuli dengan laungan azan oleh Ustaz Hassan Azhari yang sayup kedengaran menandakan rasa kesyukuran terhadap kemerdekaan negara kita.

Majlis diteruskan dengan menaikkan bendera Persekutuan Tanah Melayu sambil diiringi lagu kebangsaan, iaitu *Negaraku*. Sebanyak 101 das tembakan dilepaskan menandakan Persekutuan Tanah Melayu menjadi sebuah negara yang merdeka dan berdaulat.

Tunku Abdul Rahman dengan pakaian khas bersempena dengan sambutan kemerdekaan.

Sumber: Samsiah Muhammad (ed.), 2007. *Citra Merdeka 1957–2007*. Kuala Lumpur: Arkib Negara Malaysia dan Utusan Publication & Distributors Sdn. Bhd.

Sambutan kemerdekaan
di luar negara.

Istiadat Mengangkat Sumpah Yang di-Pertuan Agong yang diadakan di Balairong Seri, Istana Negara. Upacara ini kemudian, disusuli dengan pelantikan jawatan Perdana Menteri, Ahli Jemaah Menteri, Hakim Besar serta Gabenor Pulau Pinang dan Melaka.

Majlis jamuan di Residen diadakan bagi mengucapkan selamat jalan kepada bekas Pesuruhjaya Tinggi British, Sir Donald MacGillivray.

Sir Donald MacGillivray dan isteri berlepas dari Lapangan Terbang Kuala Lumpur ke England. Beliau diberikan penghormatan dengan permaidani merah dan barisan kehormatan oleh Batalion Keempat Askar Melayu.

11:00 pagi

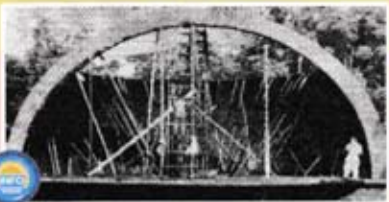

1:30 tengah hari

5:25 petang

Dengan melalui sejarah perjuangan yang panjang dan berliku, negara kita akhirnya mencapai kemerdekaan. Kemerdekaan yang sebelum ini diperjuangkan dengan pelbagai cara, akhirnya diperoleh melalui rundingan. Oleh sebab itu, kita haruslah menghargai perjuangan yang dilakukan secara muafakat tanpa pertumpahan darah. Tokoh nasionalis yang terdiri daripada pelbagai latar belakang perlu disanjung dan dihargai. Hal ini demikian kerana tanpa jasa mereka, kita tidak dapat merasai kemakmuran dan kesejahteraan pada hari ini.

Pentas terapung berbentuk kerang dibina di Lake Garden, Kuala Lumpur, bersempena dengan sambutan kemerdekaan negara. Antara artis yang membuat persembahan termasuklah P. Ramlee dan Saloma.

Membuat Interpretasi

Interpretasikan kedua-dua gambar yang berikut:

- Apakah maksud genggam tangan pada Gambar 1?
- Mengapakah Tunku membuka genggam tangan pada Gambar 2?

Gambar 1

Tunku Abdul Rahman di Banda Hilir, Melaka semasa mengumumkan tarikh kemerdekaan.

Gambar 2

Tunku Abdul Rahman di Stadium Merdeka pada sambutan Kemerdekaan 31 Ogos 1957.

Setem dan sampul surat kenang-kenangan hari pertama merdeka.

10.4 Kesan Kemerdekaan terhadap Negara Kita

Kemerdekaan yang diperoleh memberikan kesan terhadap negara kita terutama pada peringkat awal kemerdekaan. Perkara ini dapat dilihat melalui penglibatan negara kita di dalam dan di luar negara sama ada dari sudut politik, ekonomi mahupun sosial.

Politik

Dari aspek politik, kesan kemerdekaan dapat dilihat pada peringkat negara dan juga antarabangsa. Kesan di dalam negara dapat dilihat melalui amalan sistem Raja Berperlembagaan dan Demokrasi Berparlimen. Di samping itu, sistem perundangan dan pentadbiran tempatan menjadi lebih berkesan apabila negara mencapai kemerdekaan.

Pengamalan Sistem Raja Berperlembagaan

Setelah merdeka, negara kita mengamalkan konsep Raja Berperlembagaan. Yang di-Pertuan Agong menjadi ketua utama negara dengan bidang kuasa tertentu.

Demokrasi Berparlimen

Dalam amalan sistem Demokrasi Berparlimen, rakyat mempunyai kuasa memilih kerajaan dan pemerintah melalui pilihan raya. Pelaksanaan pilihan raya memberi rakyat hak bersuara dan memilih wakil untuk menentukan hala tuju masa depan dan kesejahteraan negara.

Hasil kemerdekaan yang dicapai membolehkan parlimen berkuasa menggubal undang-undang pada peringkat Persekutuan. Pada peringkat negeri pula, Dewan Undangan Negeri berkuasa menggubal undang-undang. Hal ini menjadikan undang-undang lebih berkesan dan mampu memakmurkan negara.

Pentadbiran Negara

Tunku Abdul Rahman dilantik menjadi Perdana Menteri Persekutuan Tanah Melayu yang pertama. Beliau mengekalkan ahli kabinet yang ada dan membuat perubahan dengan melantik Dato' Abdul Razak Hussein sebagai Timbalan Perdana Menteri. Buat kali pertama dalam sejarah Persekutuan Tanah Melayu mempunyai seorang Menteri Luar sebagai tanda kebebasan negara menjalankan dasar luar negara. Jawatan ini disandang oleh Tunku Abdul Rahman.

Cabaran Kerajaan Persekutuan

Cabaran kerajaan Persekutuan adalah untuk menggantikan pegawai Eropah dengan rakyat tempatan, khususnya dalam bidang profesional, pendidikan tinggi, keselamatan dan pertahanan. Tunku Abdul Rahman dan Dato' Abdul Razak Hussein memberikan komitmen yang tinggi bagi melaksanakan penggantian ini secara berperingkat dengan melantik rakyat tempatan dalam pelbagai bidang.

Majlis Pertabalan Yang di-Pertuan Agong yang pertama pada 2 September 1957.

Sumber: Malaysia. Arkib Negara Malaysia, 2006. *Arkib Warisan Eksklusif*, Kuala Lumpur: Utusan Publications & Distributors Sdn. Bhd.

Istana Negara kini dijadikan Muzium Diraja.

IPIM
Muzium Diraja.

Bangunan Parlimen.

Sumber: Pusat Maklumat Utusan dan Unit Foto Utusan Melayu (M) Bhd.

Peringkat Antarabangsa

Sebagai negara yang mencapai kemerdekaan, negara kita mula memainkan peranan penting pada peringkat antarabangsa melalui Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu (PBB) dan Komanwel.

Dasar Luar

Kerajaan memberikan perhatian melalui pengukuhan Kementerian Luar. Pada awal tahun 1957, kumpulan pertama pegawai dihantar ke Britain untuk mendapatkan latihan. Antara tokoh yang berperanan penting dalam usaha menentukan dasar luar negara termasuklah Tan Sri Muhammad Ghazali Shafie dan Dr. Ismail Abdul Rahman yang pernah dilantik menjadi Menteri Luar. Negara kita juga menjalinkan hubungan dengan negara luar seperti Indonesia, India, Australia, New Zealand, Mesir dan Jepun.

Menganggotai Komanwel

Apabila Persekutuan Tanah Melayu merdeka, negara kita juga diterima untuk menyertai pertubuhan Komanwel. Pertubuhan Komanwel bermanfaat untuk merapatkan hubungan sosioekonomi dengan negara ahli. Komanwel juga menjadi medan untuk negara kita mempamerkan komitmen terhadap isu yang dihadapi oleh negara anggota.

Pertahanan Negara

Sebelum merdeka, negara kita dilindungi melalui pembentukan kerjasama pertahanan Britain, Australia dan New Zealand. Selepas merdeka, Tunku Abdul Rahman ingin mengekalkan hubungan baik dengan Britain dan negara Komanwel. Keadaan negara yang belum mempunyai kekuatan pertahanan menyebabkan negara memerlukan bantuan Britain ketika itu dengan memeterai perjanjian pertahanan yang dinamakan Anglo Malayan Defence Agreement (AMDA) pada tahun 1957.

Penyertaan dalam Blok Sterling

Penyertaan ini bermaksud negara menggunakan Pound Sterling dalam urusan perdagangan antarabangsa. Kedudukan Persekutuan Tanah Melayu sebagai negara yang berpendapatan tinggi daripada hasil getah dan bijih timah memperkuat kedudukan mata wang Pound Sterling. Penyertaan Persekutuan Tanah Melayu yang mempunyai kedudukan ekonomi yang kukuh dalam Sistem Keutamaan Tarif Komanwel (Commonwealth Preferential Tariff System) turut memperkukuh kedudukan ekonomi ahli-ahlinya.

Diiktiraf Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu (PBB)

Negara kita diterima menjadi ahli PBB dalam persidangannya pada 17 September 1957. Negara kita merupakan anggota PBB yang ke-82. Bendera negara kita dikibarkan dalam satu upacara rasmi di ibu pejabat PBB di New York pada 15 Oktober 1957. Dengan menyertai PBB, negara kita turut menjunjung prinsip PBB untuk melindungi hak asasi manusia.

Misi Pengaman PBB

Negara kita turut terlibat dalam misi pasukan pengaman PBB di Congo. Pemilihan ini menggambarkan kepercayaan dan pengiktirafan tertinggi PBB kepada sebuah negara baharu untuk bersama-sama terlibat dalam pengurusan konflik antarabangsa.

Dr. Ismail Abdul Rahman bersama-sama dengan Mr. Dag Hammarskjöld, Setiausaha Agung PBB pada 14 Mac 1959.

Sumber: Malaysia. Arkib Negara Malaysia, 2006. Arkib Warisan Eksklusif. Kuala Lumpur: Utusan Publications & Distributors Sdn. Bhd.

Komanwel ialah pertubuhan sukarela yang dianggotai oleh negara merdeka yang pernah dijajah oleh British.

Ekonomi

Selepas mencapai kemerdekaan, kerajaan melakukan pelbagai usaha untuk membangunkan ekonomi negara.

Rancangan Malaya Pertama 1956–1960

Rancangan ini bertujuan meningkatkan pertumbuhan ekonomi negara dengan tumpuan pada sektor luar bandar. Selain itu, kerajaan mempelbagaikan keluaran pertanian supaya tidak hanya bergantung pada pengeluaran getah, di samping menambahkan peluang pekerjaan bagi mengurangkan kadar kemiskinan.

Lembaga Kemajuan Tanah Persekutuan (FELDA)

Badan ini ditubuhkan pada tahun 1956 untuk memajukan tanah baharu secara besar-besaran bagi pertanian dan penempatan semula masyarakat. Keluarga dari kawasan luar bandar dipindahkan ke rancangan tanah FELDA untuk menanam getah atau kelapa sawit. Perumahan dan kemudahan asas disediakan untuk peneroka.

Institusi Kewangan Tempatan

Malay National Bank atau Bank Kebangsaan Melayu merupakan bank pertama khusus untuk orang Melayu yang ditubuhkan di Klang Street, Kuala Lumpur oleh Maarof Zakaria. Bank Negara pula mula beroperasi pada 26 Januari 1959, bagi menggalakkan kestabilan kewangan dengan menyediakan persekitaran yang kondusif untuk pertumbuhan ekonomi negara kita. Selain itu, terdapat juga Kwong Yik Bank yang ditubuhkan pada 1913 di Kuala Lumpur.

Pembangunan Luar Bandar

Kementerian Pembangunan Luar Bandar diwujudkan pada 17 November 1959, hasil penstrukturan pentadbiran yang bertanggungjawab untuk membangunkan infrastruktur, sosial dan ekonomi luar bandar. Majlis Pembangunan Luar Bandar pula ditubuhkan pada peringkat negeri dan daerah bagi merancang dan menyelaraskan pelaksanaan projek pembangunan. Kerajaan memberikan keutamaan kepada penyediaan kemudahan asas untuk penduduk luar bandar.

Rancangan Buku Merah

Rancangan Buku Merah dilancarkan pada 25 Januari 1961. Buku ini mengandungi projek berkaitan dengan kemudahan asas seperti jalan kampung, jambatan, surau, bekalan air dan bekalan elektrik. Pemantauan dan maklum balas berdasarkan rekod yang terdapat dalam Buku Merah diletakkan di dalam Bilik Gerakan Kemajuan Negara pada peringkat daerah, negeri dan pusat.

Walaupun kerajaan berusaha membangunkan kawasan luar bandar, peruntukan yang tidak mencukupi menjadi penghalang. Keadaan ini menyebabkan beberapa program pembangunan menghadapi masalah seperti pembinaan sekolah, pusat kesihatan serta penyediaan bekalan air dan elektrik di kawasan luar bandar.

Majlis perasmian Bank Negara oleh Yang di-Pertuan Agong pada tahun 1959.

Sumber: Jabatan Penerangan Malaysia.

Sosial

Sejak mencapai kemerdekaan, kerajaan memberikan banyak tumpuan dalam pembangunan sosial seperti pendidikan, kedudukan bahasa Melayu, kesihatan dan kemudahan sosial.

Pendidikan

Pendidikan merupakan wadah untuk membina sebuah bangsa bagi negara yang bersatu. Kerajaan mengeluarkan Penyata Rahman Talib bagi mengkaji semula Penyata Jawatankuasa Pelajaran 1956 yang lalu. Penyata ini memberikan penekanan kepada bahasa Melayu sebagai bahasa pengantar di sekolah.

Penubuhan Dewan Bahasa dan Pustaka

Kedudukan bahasa Melayu semakin kukuh apabila Fasal 1 Perkara 152 dalam Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu menetapkan bahawa bahasa Melayu hendaklah dijadikan bahasa kebangsaan. Dengan itu, Dewan Bahasa dan Pustaka ditubuhkan pada 22 Jun 1956 di Johor Bahru, Johor, sebagai sebuah jabatan di bawah Kementerian Pelajaran.

Jabatan Penerangan

Penubuhan jabatan ini bertujuan menyampaikan maklumat tentang peristiwa di dalam dan di luar negara. Hal ini selaras dengan fungsinya sebagai lidah rasmi kerajaan untuk menerangkan kepada rakyat berkaitan dengan falsafah, dasar dan wawasan negara terutama menjelang kemerdekaan dan pada tahun-tahun awal negara merdeka.

Kesihatan

Pusat kesihatan dan hospital ditubuhkan untuk meningkatkan sosioekonomi penduduk luar bandar. Ketika mencapai kemerdekaan pada tahun 1957, negara mempunyai sebanyak 65 buah hospital. Kementerian Kesihatan memainkan peranan penting dalam pemulihan isu sosial serta pembangunan masyarakat demi kesejahteraan rakyat.

Kemudahan Asas

Penyediaan kemudahan asas dan infrastruktur kepada masyarakat juga diberikan perhatian oleh kerajaan pada awal kemerdekaan. Kemudahan bekalan elektrik dan air bersih diutamakan demi kesejahteraan dan kesihatan penduduk. Kemudahan ini juga untuk membantu usaha meningkatkan taraf hidup, di samping merapatkan jurang antara penduduk luar bandar dengan bandar.

Tempoh pengisian awal kemerdekaan merupakan tempoh penting dalam sejarah negara. Tempoh ini penting kerana kerajaan pada masa ini perlu mempelajari dan mencari pengalaman yang boleh digunakan untuk membina sebuah negara yang makmur. Oleh sebab itu, sebagai warganegara, kita seharusnya bersyukur dengan nikmat kemerdekaan yang dicapai pada hari ini.

Sebahagian penduduk menghadiri kelas yang dianjurkan oleh kerajaan untuk membangunkan sektor pendidikan pada awal kemerdekaan.

Sumber: Arkib Negara Malaysia.

10.5 Prinsip Kedaulatan Persekutuan Tanah Melayu

Bagi sebuah negara yang merdeka, kedaulatan merujuk kuasa tertinggi yang menentukan sesebuah negara bebas daripada kongkongan kuasa luar. Wilayah pengaruh, kerajaan, keunggulan undang-undang, lambang dan rakyat merupakan aspek kedaulatan negara kita. Kita dapat menentukan sendiri nasib rakyat dan hala tuju negara melalui kemerdekaan.

Selepas merdeka, Persekutuan Tanah Melayu memperoleh kedaulatan atau kuasa tertinggi. Kedaulatan ini membolehkan kita membuat keputusan tentang hal yang berhubung dengan pentadbiran dan politik negara.

Wilayah pengaruh merujuk kawasan yang mempunyai sempadan untuk membentuk Persekutuan Tanah Melayu.

Dalam Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu 1957, pembentukan Persekutuan Tanah Melayu terdiri daripada Perlis, Kedah, Perak, Pulau Pinang, Selangor, Negeri Sembilan, Melaka, Pahang, Johor, Kelantan dan Terengganu. Setiap negeri berdaulat diketuai oleh sama ada Sultan atau Raja, Yang di-Pertuan Besar atau Yang Dipertua Negeri.

Negeri dalam Persekutuan Tanah Melayu 1957.

Sumber: pmr.penerangan.gov.my. Dicapai pada 12 Ogos 2019.

Kerajaan merupakan institusi yang bertanggungjawab untuk menguruskan dan mentadbir negara. Kerajaan terbahagi kepada tiga komponen utama, iaitu Badan Perundangan, Badan Eksekutif dan Badan Kehakiman. Dalam amalan demokrasi, kuasa memerintah dipegang oleh kerajaan yang dipilih oleh rakyat melalui pilihan raya. Dalam konteks ini, rakyat bertanggungjawab memilih wakil mereka melalui pilihan raya.

Suasana semasa persidangan pertama parlimen Persekutuan Tanah Melayu di Dewan Tunku Abdul Rahman, Jalan Ampang, Selangor. Bangunan ini kini dikenali sebagai Kompleks Penerangan Pelancongan Malaysia (MATIC).

Sumber: Malaysia. Arkib Negara Malaysia, 2007. *Merintis Denai Demokrasi*. Kuala Lumpur: Arkib Negara Malaysia.

Jawatankuasa Perlembagaan Tanah Melayu

Anggota

1. Tan Sri Dato' Onn Jaffar
2. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
3. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
4. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
5. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
6. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
7. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
8. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
9. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
10. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
11. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
12. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
13. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
14. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
15. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
16. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
17. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
18. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
19. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
20. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
21. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
22. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
23. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
24. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
25. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
26. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
27. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
28. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
29. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
30. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
31. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
32. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
33. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
34. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
35. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
36. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
37. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
38. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
39. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
40. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
41. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
42. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
43. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
44. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
45. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
46. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
47. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
48. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
49. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
50. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
51. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
52. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
53. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
54. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
55. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
56. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
57. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
58. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
59. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
60. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
61. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
62. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
63. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
64. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
65. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
66. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
67. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
68. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
69. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
70. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
71. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
72. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
73. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
74. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
75. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
76. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
77. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
78. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
79. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
80. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
81. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
82. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
83. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
84. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
85. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
86. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
87. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
88. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
89. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
90. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
91. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
92. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
93. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
94. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
95. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
96. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
97. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
98. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
99. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff
100. Tan Sri Dato' Yusoff bin Yusoff

Kedaulatan undang-undang bermaksud kerajaan dan rakyat keseluruhannya tertakluk di bawah undang-undang. Kedaulatan undang-undang penting bagi memastikan keamanan negara dapat dikekalkan demi kesejahteraan negara. Kandungan Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu 1957 menjadi asas kedaulatan negara yang merdeka dan memelihara hak rakyat.

Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu 1957.

Sumber: Arkib Negara Malaysia.

Lambang kebangsaan seperti Jata Negara, lagu kebangsaan, bendera kebangsaan dan bunga kebangsaan merupakan identiti dan jati diri rakyat. Lambang ini juga menjadi simbol perpaduan. Setiap elemen pada lambang ini mempunyai pengertian berdasarkan sosiobudaya dan sejarah negara. Oleh sebab lambang ini mempunyai nilai kedaulatannya tersendiri dan lambang jati diri negara, kita perlu memberikan penghormatan kepada simbol rasmi negara.

Jata Negara 1957.

Sumber: Arkib Negara Malaysia.

Kempen ketika Pilihan Raya Majlis Perundangan Persekutuan 1955.

Sumber: Arkib Negara Malaysia.

Pengiktirafan sebagai rakyat membolehkan kita mendapat hak asasi, iaitu hak yang dimiliki oleh seseorang individu di sisi undang-undang seperti kebebasan bersuara dan mengeluarkan pendapat. Sebagai warganegara, kita perlu mematuhi perlembagaan. Rakyat mempunyai hak dan tanggungjawab terhadap negara dan negara juga mempunyai hak terhadap rakyat. Semua pihak bertanggungjawab untuk menggunakan hak masing-masing dengan bijak bagi mengekalkan keharmonian dan kemakmuran negara.

Prinsip kedaulatan, iaitu kuasa tertinggi yang diperoleh melalui perjuangan yang berliku perlu dikekalkan bagi menjamin kemakmuran dan kesejahteraan negara.

Kemerdekaan yang diperoleh wajar dipertahankan dengan sepenuh jiwa dan raga. Kemerdekaan yang berkait rapat dengan kedaulatan menuntut kita memberikan kesetiaan yang tidak berbelah bahagi terhadap ibu pertiwi. Semangat jiwa merdeka generasi lalu dalam usaha mempertahankan kedaulatan negara perlu diteladani dan disyukuri supaya generasi akan datang terus menikmati kedaulatan negara yang dicintai ini.

Pusingan Robin (Round Robin)

Murid secara berkumpulan bergilir-gilir memberikan respons terhadap perkara yang berikut secara lisan:

- Bezakan maksud dan simbol pada Jata Negara 1957 dan kini.
- Apakah kepentingan Jata Negara?
- Bagaimanakah kita menghormati lambang negara kita?

Meneroka Bukti

Buktikan perlembagaan merupakan undang-undang tertinggi negara.

PEMASYHURAN KEMERDEKAAN

Pengertian Kemerdekaan

1

2

Persediaan Menyambut Pemasyhuran Kemerdekaan Negara

- Jawatankuasa Persediaan Fizikal
- Jawatankuasa Sambutan

3

Detik Pemasyhuran Kemerdekaan Negara

- Detik 12:00 tengah malam
- Peristiwa Bersejarah di Stadium Merdeka

4

Kesan Kemerdekaan terhadap Negara Kita

- Politik
- Ekonomi
- Sosial

5

Prinsip Kedaulatan Persekutuan Tanah Melayu

- Kedaulatan
- Wilayah Pengaruh
- Kerajaan
- Kedaulatan Undang-undang
- Lambang Kebangsaan
- Pengiktirafan sebagai Rakyat

Aktiviti 1: Fikir-Pasang-Kongsi (Think-Pair-Share)

Arahan

1. Murid dikehendaki memikirkan maksud topik laporan khas di bawah.
2. Murid dikehendaki menjawab soalan yang diberikan secara individu.
3. Bersama-sama dengan rakan, bincangkan petikan dan soalan yang diberikan.
4. Kongsi maklumat dan pendapat/hasil perbincangan dengan atau kumpulan lain.

Laporan khas

ARKIB : 03/09/2011

Ikat perut saksi merdeka

WALAUPUN terpaksa meredah hujan dan berjalan kaki selama satu setengah jam untuk menuju ke lokasi pengisytiharan, namun saya tetap berasa puas.

Itulah ungkapan veteran UMNO, Tan Sri Zaleha Ismail apabila diminta berkongsi pengalaman beliau ketika meraikan detik pemasyhuran kemerdekaan Persekutuan Tanah Melayu pada 31 Ogos 1957 di Stadium Merdeka.

Semasa menunggu acara pengisytiharan dimulakan kira-kira pukul 9:30 pagi membuatkan beliau terasa lapar dan dahaga.

Zaman dahulu bukan seperti sekarang, mana ada peniaga di luar stadium. Jadi terpaksa saya mengikat perut, katanya.

Sebaik sahaja Tunku Abdul Rahman Putra melaungkan merdeka sebanyak tujuh kali, kata Zaleha, hanya perasaan sebak menguasai diri.

Saya mengalirkan air mata kerana terlalu gembira dan sehingga hari ini saya akan menangis setiap kali bercerita tentang detik bersejarah itu, katanya lagi.

Menurut pakar sejarah, Prof. Emeritus Tan Sri Dr. Khoo Kay Kim, beliau antara ratusan ribu rakyat Tanah Melayu yang tidak berpeluang menyaksikan sendiri Tunku Abdul Rahman melaungkan merdeka di hadapan Yang di-Pertuan Agong, Raja-raja Melayu, Duke of Gloucester dan para perwakilan asing ke negara ini.

Walaupun tidak melihat upacara tersebut secara langsung, saya dan ayah telah berkumpul di Ipoh. Perak bersama orang ramai untuk mendengar pengisytiharan kemerdekaan negara melalui radio yang di pasang.

Kemeriahan dan kegembiraan mereka yang berada di stadium turut dirasai kami yang berkumpul di sebuah padang yang dijadikan British sebagai pusat aktiviti mahupun perayaan sebelum merdeka, katanya yang pada ketika itu sedang menghabiskan cuti semester.

Kay Kim bercerita, mereka yang berada di padang turut melaungkan merdeka apabila mendengar Perdana Menteri Persekutuan Tanah Melayu yang pertama berbuat demikian di Dataran Merdeka.

Semasa Tunku Abdul Rahman membuat pengumuman tarikh kemerdekaan negara di Melaka pada Februari 1956, beliau berkata, golongan muda mula sedar bahawa mereka berpeluang mengisi kekosongan jawatan yang ditinggalkan orang Inggeris.

Oleh itu, katanya, mereka berlumba-lumba menyambung pengajian di universiti untuk mendapatkan kelayakan dan seterusnya merebut peluang pekerjaan yang lebih baik kelak.

Kay Kim yang juga lepasan ijazah sarjana muda Universiti Malaya berkata, pada masa itu juga beliau menyedari penggunaan Bahasa Melayu akan menjadi lebih penting.

Mujurlah saya mempunyai ramai kawan-kawan Melayu, maka saya boleh bercakap dengan menggunakan bahasa itu.

Sebahagian petikan daripada akhbar *Utusan Malaysia*, 03 September 2011.

- (a) Ceritakan peristiwa yang dilalui oleh tokoh dalam petikan di atas.
- (b) Apakah perasaan tokoh tersebut ketika menyaksikan peristiwa bersejarah ini?
- (c) Andaikan anda berada semasa peristiwa bersejarah tersebut, apakah perasaan anda? Mengapa?
- (d) Bagaimanakah peristiwa di atas dapat dihayati oleh generasi kini?

Aktiviti 2: Saya Lihat, Saya Fikir, Saya Tanya (I See, I Think, I Wonder)**Arahan:**

1. Murid dikehendaki menyenaraikan situasi yang dilihat.
2. Fikirkan situasi tersebut.
3. Murid mengemukakan soalan yang berkaitan.

Gambar yang berikut menunjukkan peranan Stadium Merdeka.

Samutan Kemerdekaan 1959.

Sukan Southeast Asian Peninsular (SEAP) 1965.

Bola sepak kelayakan Olimpik 1980.

Secara berkumpulan, bincangkan soalan yang berikut:

- (a) Ceritakan peristiwa yang anda lihat di dalam gambar di atas.
- (b) Bincangkan keistimewaan Stadium Merdeka.
- (c) Stadium Merdeka pernah dirancang untuk dirobohkan bagi memberikan laluan pada pembinaan projek komersial bersepadu.
 - i. Sebagai generasi yang cinta akan warisan sejarah, mengapakah anda perlu membantah usaha tersebut? Berikan alasan anda.
 - ii. Apakah peranan anda untuk memelihara dan memulihara tempat bersejarah di negara kita?

1. *Kamus Dewan* mentakrifkan kemerdekaan sebagai
 - A. naungan kebebasan
 - B. bebas daripada penjajah
 - C. kuasa menentukan hala tuju
 - D. bersatu menentang kuasa luar

2.

Jata Negara 1957.

- Apakah kepentingan lambang tersebut?
- A. Menunjukkan ketelusan
 - B. Mempamerkan kehebatan
 - C. Mewujudkan semangat berdikari
 - D. Melahirkan semangat cinta akan negara
3. Mengapakah Bank Negara diwujudkan pada awal kemerdekaan negara kita?
 - A. Menggalakkan pertumbuhan ekonomi
 - B. Membantu penduduk luar bandar
 - C. Membuka peluang pekerjaan
 - D. Menarik pelabur luar
 4. Apakah tujuan Rancangan Buku Merah?
 - A. Membuka tanah besar-besaran
 - B. Menstabilkan kewangan negara
 - C. Menyediakan peluang pekerjaan
 - D. Memantau projek pembangunan

5. Lagu *Negaraku* dipilih sebagai lagu kebangsaan. Lagu ini berasal daripada lagu *Terang Bulan* dari negeri Perak.
- (a) Nyatakan mesej yang terdapat dalam lirik lagu *Negaraku*.
 - (b) Apakah kepentingan lagu kebangsaan kepada sesebuah negara?
 - (c) Bagaimanakah anda menghayati lirik lagu *Negaraku* dalam kehidupan harian?

Sumber: Malaysia. Arkib Negara Malaysia, 2006. *Arkib Warisan Eksklusif*. Kuala Lumpur: Utusan Publications & Distributors Sdn. Bhd.

6. Soalan yang berikut berdasarkan petikan di bawah.

Parti-parti politik itu walaupun mempunyai fahaman yang berlainan dengan Perikatan, tetapi mereka bertujuan sama, iaitu memperjuangkan kemerdekaan Tanah Melayu.

(Tunku Abdul Rahman)

7. Gambar menunjukkan peristiwa yang berlaku pada malam 31 Ogos 1957.
- (a) Ceritakan detik Perisytiharan Kemerdekaan pada 31 Ogos 1957.
- (b) Apakah yang dapat anda tafsirkan melalui gambar A dan gambar B?
- (c) Bagaimanakah anda dapat menjiwai detik bersejarah di sebelah?
-

Gambar A
Menurunkan bendera
Union Jack.

Gambar B
Menaikkan bendera
Persekutuan Tanah Melayu.

Nilai, Patriotisme dan Iktibar

- Kita hendaklah menghargai pejuang terdahulu yang berusaha untuk menebus maruah negara yang dijajah oleh kuasa luar.
- Kemerdekaan negara yang dicapai dengan rundingan tanpa pertumpahan darah memperlihatkan kebijaksanaan pemimpin negara dalam usaha mencorakkan masa depan negara dengan harmoni.
- Permuafakatan, toleransi dan sayang-menyayangi antara kaum sejak sekian lama perlu dipertahankan agar kedaulatan negara terus berkekalan.

Diri dan keluarga

Bersyukur dengan perjuangan generasi terdahulu yang sanggup berkorban untuk keselesaan dan kemakmuran generasi kini dan akan datang.

Negara

Tanggungjawab mengekalkan kedaulatan negara merupakan agenda negara yang perlu ada pada setiap jiwa warganegara Malaysia.

Anggota keselamatan sentiasa bersedia mempertahankan negara daripada ancaman musuh.

Sumber: Pusat Maklumat Utusan dan Unit Foto Utusan Melayu (M) Bhd.